

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om frivillig rapportering av incidenter i tjänster som är viktiga för samhällets funktionalitet

A. Allmänt

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Centrala samhällstjänster är i hög utsträckning digitaliserade. Nya sätt att hantera, lagra och kommunicera information medför nya möjligheter men också nya risker. Förekomsten av sårbarheter i nätverk och informationssystem, ökad it-relaterad brottslighet och det förändrade samhällsläget skapar ett stort behov av att arbeta systematiskt med informationssäkerhet samt skapa en samlad bild av inträffade incidenter. Incidenter kan hindra genomförandet av ekonomisk verksamhet, generera omfattande ekonomiska förluster och undergräva användarnas förtroende för tjänsterna. Samhället behöver bli bättre i arbetet med informations- och cybersäkerhet. Detta gäller särskilt för samhällsviktiga tjänster.

I syfte att skapa tillit till digital hantering av information och på det sättet förbättra den inre marknadens funktion antog Europaparlamentet och rådet NIS-direktivet, Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1148 av den 6 juli 2016 om åtgärder för en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverk och informationssystem i hela unionen.

Genom NIS-direktivet ska en hög gemensam nivå av säkerhet i nätverk och informationssystem inom unionen uppnås. Direktivet innebär att leverantörer av samhällsviktiga och digitala tjänster ska vidta säkerhetsåtgärder i nätverk och informationssystem samt rapportera incidenter. NIS-direktivet reglerar en miniminivå av informationssäkerhet. EUs medlemsländer kan för leverantörer av samhällsviktiga tjänster anta nya eller behålla befintliga informationssäkerhetskrav som är på samma nivå eller högre än de som NIS-direktivet ställer krav på.

I NIS-direktivet regleras leverantörer av samhällsviktiga tjänster inom sju olika sektorer, energi, transport, bank, finansmarknadsinfrastruktur, hälso- och sjukvård, dricksvatten och digital infrastruktur. Aktör som bedriver

verksamhet inom någon av de i NIS-direktivet angivna sju sektorerna och tillhandahåller en samhällsviktig tjänst är ansvarig för att avgöra om den omfattas av direktivet eller inte.

I Sverige implementeras NIS-direktivet genom en ny lag, lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster, förordning (2018: 1175) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster, myndighetsföreskrifter utfärdade av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt där så behövs sektorsspecifika föreskrifter utfärdade av respektive tillsynsmyndighet avseende säkerhetsåtgärder.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) utfärdar närmare föreskrifter och allmänna råd om anmälan och identifiering av leverantörer av samhällsviktiga tjänster, systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete och incidentrapportering för leverantörer av samhällsviktiga tjänster respektive digitala tjänster samt frivillig rapportering av incidenter i tjänster som är viktiga för samhällets funktionalitet.

I denna författning, Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter frivillig rapportering av incidenter i tjänster som är viktiga för samhällets funktionalitet, tydliggörs kraven avseende vad, när och hur incidentrapportering till MSB ska ske.

Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

NIS-direktivet ska implementeras i Sverige. Sverige har valt att införa NIS-direktivet genom en ny lag (2018:1174) och en ny förordning (2018:1175) som omfattar alla berörda sektorer. Kraven i lag och förordning ska förtydligas genom myndighetsföreskrifter.

För att MSB ska kunna ta emot rapporter, använda informationen som ges i rapporterna och vid behov, och om möjlighet finns, hjälpa den rapportrande aktören måste rapporterna komma MSB tillhanda på ett enhetligt och strukturerat sätt. Det innebär att aktören behöver svara på i förväg bestämda frågor och lämna in dessa till MSB på ett lämpligt sätt. Vid behandlingen av rapporter ska medlemsstaterna agera i enlighet med det förfarande som fastställs för leverantörer av samhällsviktiga tjänster. MSB väljer därför att utforma föreskrifterna för frivillig rapportering i likhet med Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2018:xxx) om rapportering för leverantörer av samhällsviktiga tjänster.

MSB gör bedömningen att om inte frivillig incidentrapportering regleras rörande hur och vad som ska rapporteras kommer MSB få svårare att nyttja den information som rapporteras för att kunna stärka samhällets funktion. Ej enhetliga och icke strukturerade incidentrapporter är svårare att använda i en lägesbild och även svårare att göra långtgående analyser av. De riskerar även

att vara ofullständiga och därmed missvisande. Utan reglering kan inte MSB säkerställa att myndigheten får tillräckligt med underlag för att kunna varna andra aktörer och därigenom minska konsekvenser av inträffade incidenter. Informationen kan inte heller på samma sätt utgöra underlag för analyser och bidra till en samlad lägesbild över tid när det gäller informationssäkerhet. Det blir därför svårare att återkoppla relevant information och ge stöd till berörda aktörer och inrikta förebyggande insatser.

Genom att ställa krav på hur och vad som ska rapporteras kan informationen användas i hela det system för it-incidentrapportering som byggs upp inom ramen för NIS-direktivet.

Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Föreskrifterna berör de aktörer som väljer att frivilligt rapportera incidenter som har en betydande inverkan på kontinuiteten i tjänster som är viktiga för samhällets funktionalitet i sin helhet.

Föreskrifterna gäller inte aktörer som omfattas av lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga- och digitala tjänster.

Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Bemyndigandet grundar sig på 15 § i förordning (2018:1175) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster.

Uppgifter om vilka kostnadsrämsiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Rapporteringen sker helt på frivillig grund. En aktör som redan har ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete bör inte drabbas av några omfattande kostnader, eftersom det innebär att det redan finns fungerande interna rutiner för incidentrapportering. För de aktörer som inte bedriver ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete i dag kan incidentrapporteringen initialt ge obetydligt högre kostnader.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Bedömningen är att föreskrifterna överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen.

**Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller
tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av
speciella informationsinsatser**

Direktivet börjar gälla från den 10 maj 2018, lag och förordning träder i kraft 1 augusti samma år, föreskrifterna behöver träda ikraft så snart som möjligt efter detta datum. Med hänsyn till remiss och beredningsprocess bedöms ikraftträdande kunna ske under sista kvartalet 2018.

Informationsinsatser koordineras med föreskrifterna för leverantörer av samhällsviktiga respektive digitala tjänster.

B. Kommuner och landsting

Markera med x

- ( ) Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller landsting.
(x) Regleringen bedöms få effekter för kommuner eller landsting.

Beskrivning av effekter för kommuner eller landsting

De kommuner och landsting som väljer att frivilligt rapportera incidenter viktiga för samhällets funktionalitet kommer att behöva göra det i enlighet med de särskilda tidsangivelser och former som anges i föreskrifterna.

C. Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Markera med x

- ( ) Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna i avsnitt C.
(x) Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt C.

Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

De företag som väljer att frivilligt rapportera incidenter viktiga för samhällets funktionalitet kommer att behöva göra det i enlighet med de särskilda tidsangivelser och former som anges i föreskrifterna.

Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

Förmåga att identifiera och rapportera incidenter till MSB underlättas av om aktören har rutiner för intern incidenthantering. Befintliga arbetsprocesser och rutiner behöver sannolikt anpassas för att stämma överens med föreskrifterna. Tillkommande administrativa kostnader för extern rapportering bedöms inte tillföra några omfattande kostnader. Särskilt då det inte är alla incidenter som ska rapporteras på det här sättet, utan endast de som bedöms ha en betydande inverkan på kontinuiteten i tjänster som är viktiga för samhällets funktionalitet. De aktörer som väljer att rapportera och som behöver bygga upp sin interna incidenthantering från grunden kommer att behöva tillföra resurser för detta.

Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Några andra kostnader än tidigare beskrivna bedöms inte uppkomma.

Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Ingen påverkan på konkurrensförhållandena bedöms föreligga.

Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Den kunskapsbank som MSB kan bygga upp tack vare incidentrapporteringen och analyser som genomförs av informationen ger underlag till utvecklingen av råd som kan förmedlas till samhällets aktörer.

Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Inga särskilda hänsyn bedöms behöva tas till små företag.

D. Samråd

Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

Samråd har skett vid ett flertal tillfällen med tillsynsmyndigheterna avseende motsvarande föreskrifter för samhällsviktiga och digitala tjänster. I denna författning ställs identiska krav på vilken information som ska lämnas i rapporteringen som för leverantörer av samhällsviktiga tjänster.

E. Kontaktpersoner

Ange vem som kan kontaktas vid eventuella frågor

Kontaktperson för konsekvensutredningen gällande föreskrifter om rapportering av incidenter för leverantörer av samhällsviktiga tjänster är Carina Wetzel som lämpligast nås på carina.wetzel@msb.se eller 010-240 42 62.